Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Studienamiddag

Uienteelt

De Mastbloem – Kruisem
Maandag 12 januari 2026

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

viaverda

Overzicht

- Programma studienamiddag
- Uienteelt in België
- ACTUA GLB 2026: Beschermingsstroken en Ecoregelingen
- Digitale registratie gewasbescherming

Programma

- **Inleiding en actualiteiten.**
  Bart Debussche, Agentschap Landbouw en Zeevisserij
- **Terugblik op teeltseizoen 2025.**
  Jonas Bodyn, Viaverda
- **Eerste resultaten mogelijkheden winteruien en primeuruien.**
  Ellen Dendauw, Viaverda
- **Bemesting bij uien: minder stikstof, meer gezond gewas.**
  Jonas Bodyn, Viaverda

- **Pauze**

- **Fusarium in ui: hoe voorkomen?**
  Staf Antoons, Bayer Crop Science
- **Innovatief rooisysteem: Agri Poppe**
  Bennie Poppe/Frank Kerckhaert, Agri Poppe
- **Strategieën voor de aanpak van trips**
  Aanbevelingen uit onderzoek | Louis Lippens, Viaverda
  Mogelijkheden natuurlijke vijanden | Sam Euben, Koppert
- **Slot**

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Uienteelt in België

- Verdere toename areaal in 2025
- 7240 ha in België
  - 63% in Vlaanderen
  - 4590 ha Vl. – 2650 ha Wall
  - 494 telers in Vl.

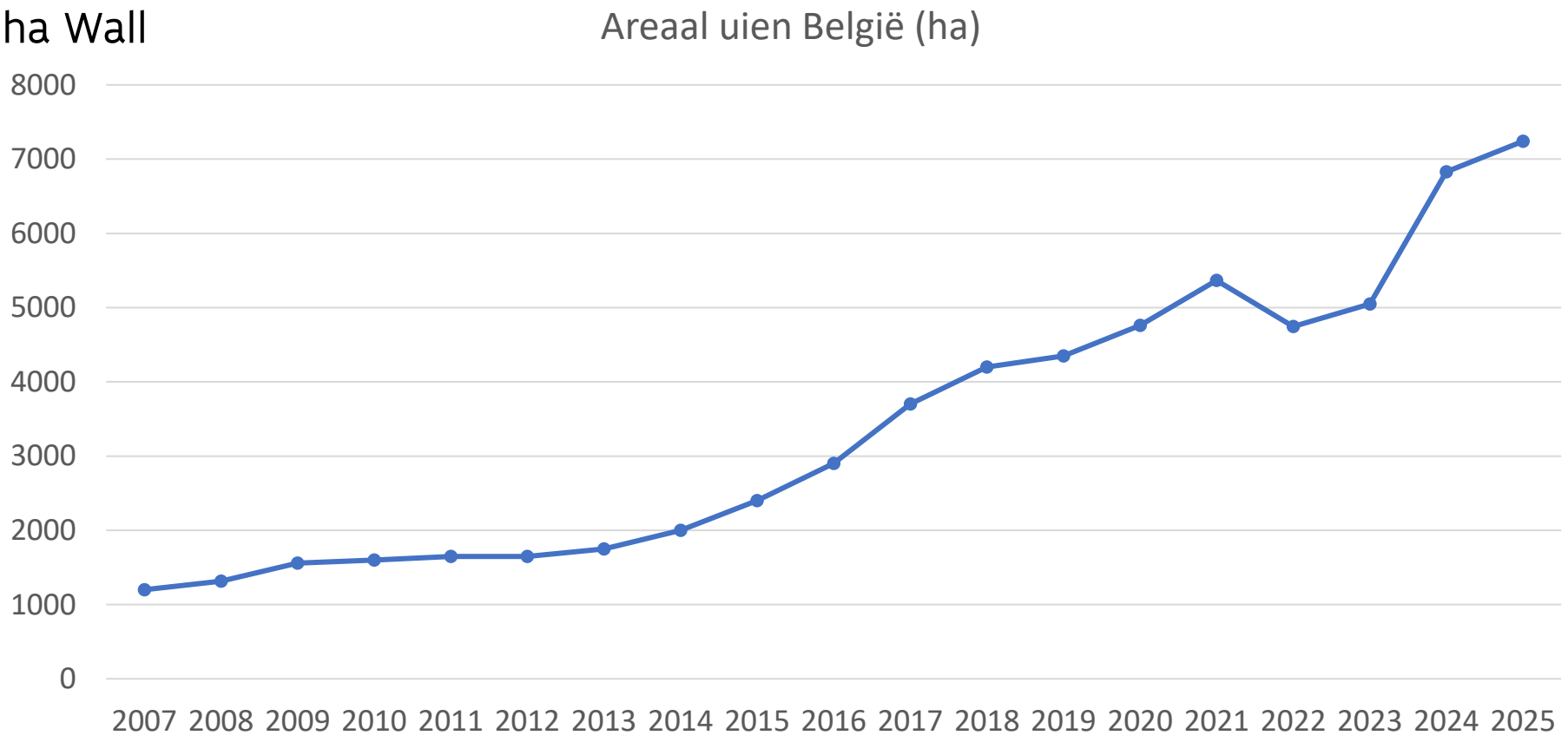

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Uienteelt in Vlaanderen

- 2025
- Verspreiding van teelt van uien
  - per provincie

	ha	aantal landbouwers	ha/landbouwer
West-Vl	2535	238	10,65
Oost-Vl	951	122	7,80
Antwerpen	477	47	10,15
Limburg	435	55	7,91
Vlaams-Brabant	201	32	6,28

  - Per landbouwstreek
    - Zandleem: 50%
    - Zand: 27%
    - Polder (klei): 12%
    - Leem: 11%

ACTUA GLB
Beschermingsstroken waterlopen

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

Percelen langs VHA-waterloop (blauwe lijn of polygoon)

- SBZ-H gebied (altijd, ongeacht gebiedstype)
- Groene bestemmingen (bos, natuur en reservaat …) (altijd, ongeacht gebiedstype)
- **Gebiedstype 2 en 3: Percelen met nitraatgevoelige hoofdteelt** (ongeacht voor- en/of nateelt)

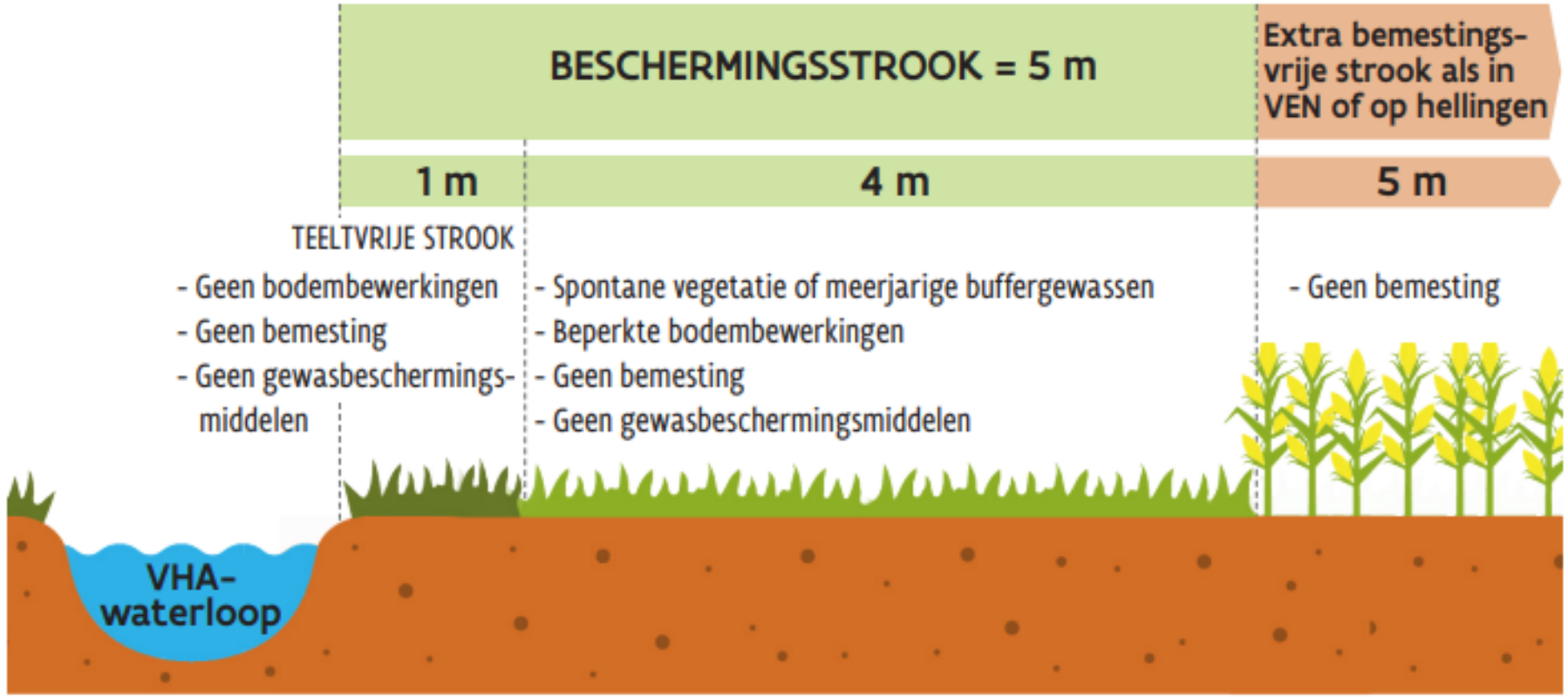

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Percelen langs VHA-waterloop (blauwe lijn of polygoon)

- **Gebiedstype 2 en 3: Percelen met een niet-nitraat gevoelige hoofdteelt** (ongeacht voor en/of nateelt)
  - Niet als SBZ-H en groene bestemming
- **Gebiedstype 0 en 1** (ongeacht de hoofdteelt)
  - Niet als SBZ-H en groene bestemming

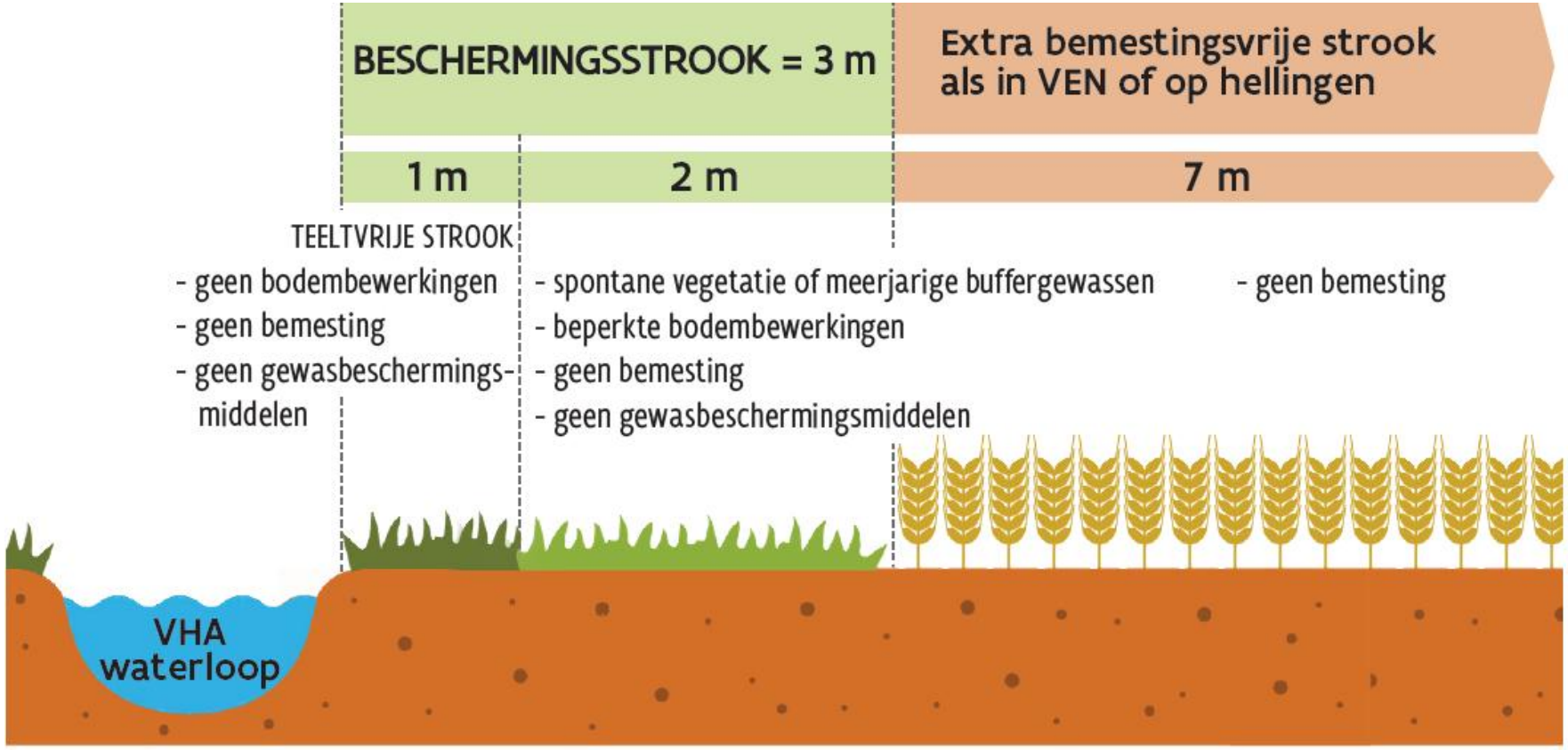

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Beschermingsstrook – wat mag wel/niet

Begrazing:

- Toegelaten op beschermingsstroken langs grasland
- Tijdelijke begrazing voor onderhoud

Bodembewerking en rijden op de beschermingsstroken zijn verboden, tenzij:

- Maaien bij een niet-houtige vegetatie (niet toegelaten tussen 1/5 en 15/6)
- Buffergewas vernieuwen (maximaal 1 x om de 3 jaar) => niet op 1 m teeltvrije strook
- Rijden als gevolg van gebruik als wendakker
- Bewerkingen voor beheer van de waterlopen
- Op de 1 m teeltvrije strook zijn bodembewerkingen altijd verboden

Beschermingsstrook – wat mag wel/niet

Toegestane vegetatie

- Spontane vegetatie
- Één meerjarig buffergewas naast 1 meter teeltvrije strook
  - Buffergewassen:
    - × Gras
    - × Meerjarige vlinderbloemigen
    - × Meerjarige mengsel met vlinderbloemigen
    - × Houtige gewassen

      → Lijst binnenkort op website VLM

Nitraatgevoelige teelt of niet?

- Definitieve lijst wordt binnenkort gepubliceerd door VLM

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Percelen langs oppervlaktewaterlichamen die geen VHA-waterloop zijn (paarse polygonen)

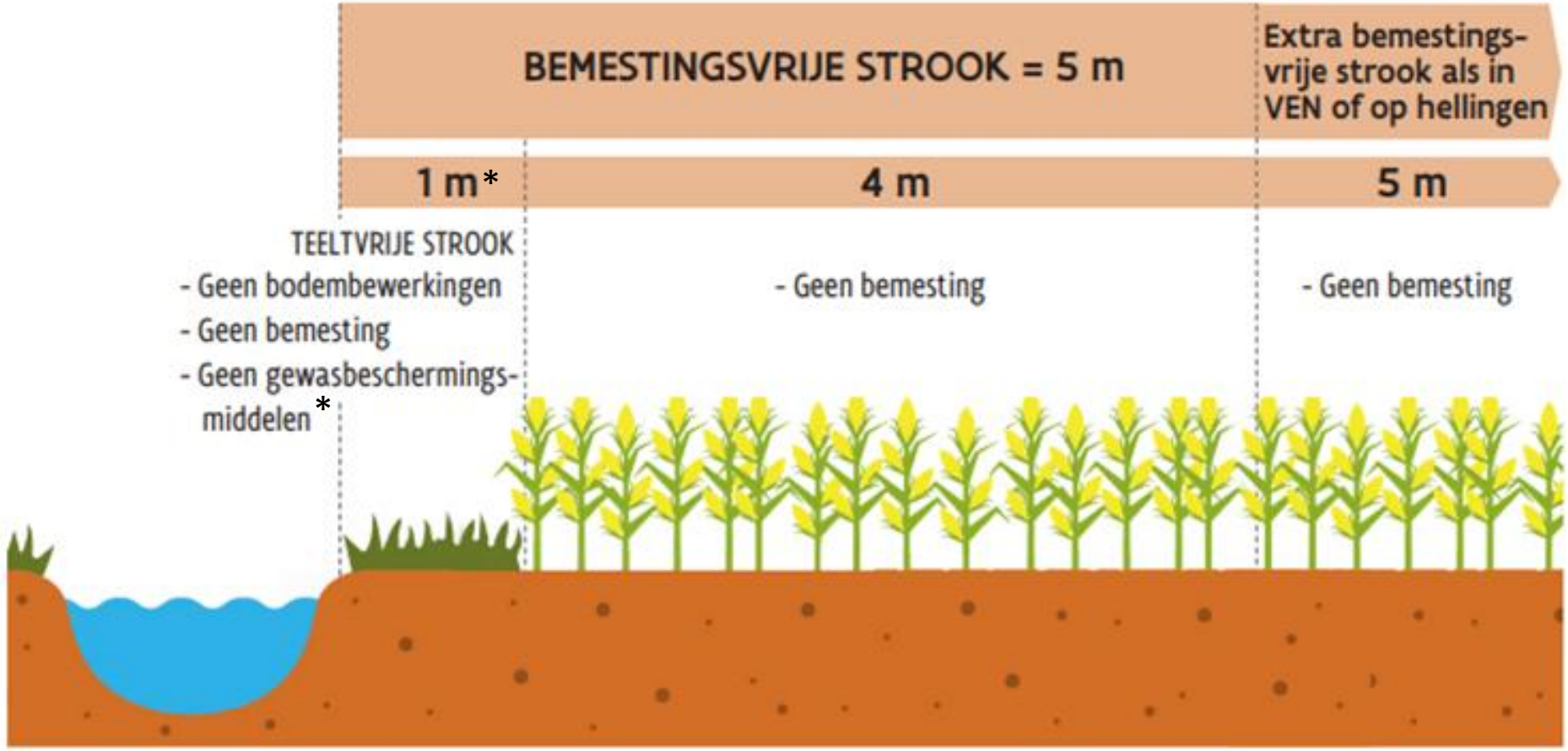

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

* **Verticaal neerwaarts** gerichte bespuitingen: 1 m geen gewasbeschermingsmiddelen
Niet-verticaal neerwaarts gerichte bespuitingen (in de verticale teelten in fruit, bomen, hop, etc..): 3 m geen gewasbeschermingsmiddelen

Meer informatie over de beschermingsstroken:

Schrijf u in voor het lunchwebinar op woensdag 28 januari 2026 van 12u30 tot 14u00
Lunchwebinar: beschermingsstroken langs VHA-waterlopen | Landbouw en Zeevisserij

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Ecoregelingen

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

Ecoregelingen

- **Ecoregeling bufferstroken**
- **Ecoregeling verhogen gehalte organische koolstof**
- **Ecoregeling éénjarige ecoteelten**

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Ecoregeling bufferstroken

Ecoregeling ‘Bufferstroken’ voorzag tot 2025 in steun voor aanleg van volgende bufferstroken:

- Grasbufferstrook erosie
- Grasbufferstrook langs kwetsbare landschapselementen
- Grasbufferstrook langs waterlopen
- Bufferstrook met graskruidenmengsel
- Bufferstrook met bloemenmengsel

Vanaf 2026: nog 4 verschillende soorten bufferstroken

- **Grasbufferstrook erosie**
- **Grasbufferstrook langs kwetsbare landschapselementen**
  ⇒ Blijft mogelijk langs oppervlakte waterlichamen die geen VHA-waterloop zij**n**
- **Bufferstrook met bloemenmengsel**
  ⇒ Niet meer mogelijk langs VHA-waterlopen

⇒ **Langs VHA-waterlopen: beheer bufferstrook**

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Ecoregeling beheer bufferstroken (onder voorbehoud van goedkeuring)

Twee mogelijke acties binnen de ecoregeling beheer bufferstroken:

- 'Beheer bufferstrook langs waterlopen met afvoer van het maaisel'
  - Maaien buiten de periode van het maaiverbod gebeurt steeds met afvoer van het maaisel bij elke maaibeurt
- 'Beheer bufferstrook langs waterlopen met klepelmaaier':
  - Maaien buiten de periode van het maaiverbod:
    - × Minstens één keer klepelmaaien
    - × Bijkomende maaibeurten
      - → Ofwel met een klepelmaaier
      - → Ofwel met afvoer van het maaisel

Vergoeding:

- Ecoregeling beheer bufferstrook met afvoer van het maaisel bij elke maaibeurt: € 1.250/ha
- Ecoregeling beheer bufferstrook met klepelmaaier: € 1.000/ha

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Ecoregeling beheer bufferstroken

Voorwaarden:

- Maaiverbod respecteren tussen 20 maart tot en met 15 juli
- Noch bemesting noch bespuiting zijn toegelaten
- Geen begrazing toegestaan
- Minimaal 3 m en maximaal 30 m breed
- Kan zowel langs bouwland, blijvend grasland en blijvende teelten
- Aangrenzend perceel moet u niet in eigen gebruik hebben
- Teelt: spontane vegetatie of een meerjarig buffergewas (geen miscanthus of houtige gewassen)
- Mag als wendakker gebruikt worden maar vegetatie moet intact blijven
- Combineerbaar met de erosievoorwaarde binnen de conditionaliteit

Ecoregeling verhogen gehalte organische koolstof

- **Actie ‘verhogen organische koolstofgehalte – stalmest’:**

  → minimumtonnage stalmest verhoogd van 10 ton/ha naar 15 ton/ha:
  - Sluit beter aan bij gebruik van stalmeststrooier
  - vanaf 2026 geen geotagged foto’s nodig als bewijs
  - Minder administratieve last voor landbouwer

  → Eenheidsbedrag blijft 50 euro/ha

- **Actie ‘verhogen organische koolstofgehalte – houtsnippers’:**

  → verplichting om de houtsnippers onder te werken valt weg

  → Wel nog foto’s nemen van het aanbrengen van de houtsnippers op het perceel

Ecoregeling éénjarige ecoteelten

- **Stopzetting van twee acties:** ‘Voorjaarsbraak’ en ‘Faunavriendelijke nateelten’ kunnen niet meer aangevraagd worden vanaf 2026.

- **Eénjarige eiwitteelten:** de teelt van kikkererwten komt voortaan ook in aanmerking voor steun, naast voedererwten, veldbonen, soja, quinoa en drooggeoogste erwten, viciabonen phaseolusbonen (600€/ha)

- **Eénjarige teelten die voordeel opleveren voor biodiversiteit, klimaat en milieu – teelten die mogen geoogst worden**: goudsbloem, deder, gele mosterd en bruine mosterd worden toegevoegd aan de lijst van toegelaten gewassen, naast hennep (230€/ha)

- **Faunamengsel:** Brassicasoorten: maximum 10% (geen minimum 5 % meer)

Ecoregeling éénjarige ecoteelten

- **Eénjarige teelten die voordeel opleveren voor biodiversiteit, klimaat en milieu –**
  teelten die niet mogen geoogst worden: vanaf 2026 één van de volgende teelten inzaaien als **hoofdteelt** (600€/ha)
  - → **Tagetes** (aanhoudperiode minimaal 3 maanden)
  - → een niet-productief **mengsel van groenbedekkers** (aanhoudperiode minimaal 2 maanden)

  Inzaai van de zuivere teelt van gele mosterd of bladrammenas komt niet meer in aanmerking voor deze subsidie.

  Het niet-productief mengsel:
  - minstens twee soorten uit een beperkte lijst van groenbedekkers zijn overwegend aanwezig (zie volgende slide)
  - minstens 1 van de gekozen soorten uit de lijst is geen vlinderbloemige
  - soorten uit deze lijst moeten ook op het veld de dominante teelt vormen
  - bijkomend mogen granen of andere componenten toegevoegd worden, maar geen grassen.

  Onderwerken van de niet-productieve teelt is niet langer verplicht (=> niet-kerende bodembewerking is toegestaan)

Eénjarige ecoteelten – teelten die niet mogen geoogst worden

Lijst toegelaten groenbedekkers (moeten samen overwegend aanwezig zijn)	Vlinderbloemige
bladrammenas	
boekweit	
mosterd (geel, bruin en ethiopisch)	
klaver (wit, rood, incarnaat, Alexandrijnse, Perzische, honingklaver, squarrosum, rolklaver)	x
Japanse haver	
komkommerkruid	
luzerne	X
nootzoetraapzaad	
nyger	
phacelia	
voederkool (bladkool)	
raapzaad (zomer, winter)	
wikke	x

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Digitale registratie gewasbeschermingsmiddelen: wat is er nu van aan?

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

Huidige situatie registratie gewasbescherming

- **Alle professionele gebruikers sinds 2011 verplicht om een register bij te houden van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen:**
  - Landbouwers
  - Groenvoorzieners
  - Overheidsbedrijven (spoorwegen, luchthavens)
  - Ieder ander professioneel gebruiker van gewasbeschermingsmiddelen

  - Zowel voor behandelingen
    - in open lucht
    - behandelingen onder bescherming (serres, …)
    - In speciale installaties (zaadbehandeling, bewaarloodsen,…)

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Situatie registratie GBM (2011-2025)

- **De registratie kan in elektronische vorm of op papier en binnen de termijn van 7 dagen na de toepassing.**

- **Dit register moet minstens het volgende bevatten:**
  - De naam van het gebruikte gewasbeschermingsmiddel
  - De toepassingsdatum
  - De toepassingsdosis
  - Het gebied (locatie)
  - Het gewas waarop het middel gebruikt is

- **De registers tenminste vijf jaar bewaren (drie jaar voor sierteelt).**

- **De relevante informatie uit deze registers ter beschikking stellen op verzoek van bevoegde autoriteiten.**

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Nieuw vanaf 2026

- **<u>Nog geen</u> verplichting voor digitale/elektronische registratie**

- **Wel minstens op papier registreren binnen 7d na toepassing**

- **Wel al bijkomende informatie registreren**
  - De nieuwe Europese verordening 2023/564 vereist dat er vanaf 1/1/2026 aangepaste voorwaarden zijn inzake de registratie van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik.

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Welke extra gegevens vanaf 1 januari 2026?

<u>Datum</u> en <u>*starttijdstip van de toepassing*</u> (indien van toepassing)

- Het starttijdstip van de behandeling enkel specifiëren als het gebruik van het product beperkt is tot specifieke tijdstippen van de dag of wanneer het tijdstip relevant is bij het gebruik van het product.

- Bijvoorbeeld
  - × bij producten die Ps fytolicentie vereisen
  - × Bij middelen die enkel toegepast mogen worden op tijdstippen dat bijen niet actief zijn
  - × bij specifieke middelen:

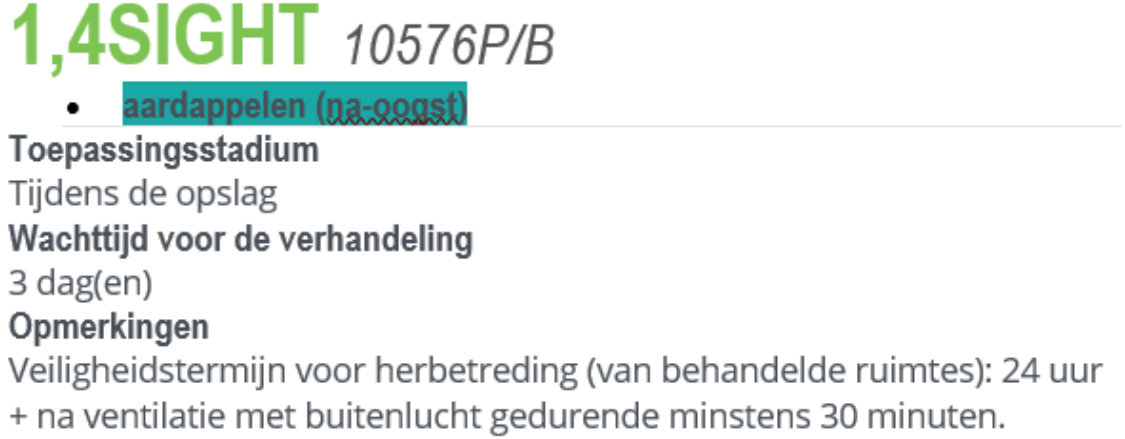

<u>Naam van product</u> *EN* <u>*vergunningsnummer (toelatingsnummer)*</u>

- Vb Teppeki EN 9526 P/B
- Vergunningsnummer of toelatingsnummer terug te vinden op www.fytoweb.be

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Welke extra gegevens vanaf 1 januari 2026?

- **Gebruikte dosis (l of kg/ha)**

- **De *omvang (oppervlakte)* van het behandelde gebied (bv. ha) of de hoeveelheid van de behandelde eenheid**
  - Voor landbouwgrond, teeltvrije oppervlakten of serres: het aantal behandelde hectaren (ha)

  - behandeling van of in gesloten ruimtes zoals verneveling/sproeien in opslagruimten en bewaarloodsen of permanente serres:
    - volume in kubieke meter (m^3) of oppervlakte in vierkante meter (m^2) van de behandelde faciliteit

  - behandeling van zaden of teeltmateriaal zoals bijvoorbeeld zaaizaden of pootgoed:
    - behandelde hoeveelheid in kg, ton of aantal zaden

- ***Locatie (referentie van het perceel):***
  - perceelsnr Verzamelaanvraag + jaartal of (x,y)-coördinaten of kadasternummer(s)

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Welke extra gegevens vanaf 1 januari 2026?

- **Het *gewas* waarop het middel gebruikt is**
  - De benaming van het gewas is voldoende

- **Het *groeistadium van het gewas*** indien dit vermeld staat in de erkenningsakte van het middel
  - als er bijvb. “voor opkomst” of “bij het planten” bij staat
    - schrijf “voor opkomst” of “bij planten”
  - als in de toelating van het product een periode wordt genoemd die meerdere stadia omvat, zoals “BBCH 13-39”,
    - Noteer het stadium van het gewas op het moment van de behandeling, zoals bijv. “BBCH 15” of “5-bladstadium”. Woordelijke beschrijving is voldoende!

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Vanaf 2027: elektronische registratie maar overgangssituatie

- **Vanaf 2027** wordt de **elektronische registratie** verplicht.
  - Professionele gebruikers kunnen hun gebruiksregister
    - Ofwel meteen elektronisch invullen
    - Ofwel op papier bijhouden (binnen de 7d) en achteraf omzetten naar een elektronisch formaat. Dit dient dan te gebeuren vóór 31 januari van het volgende jaar.
      - Concreet: register seizoen 2027 ten laatste op 31 januari 2028 in elektronische vorm beschikbaar zijn.

Vanaf 2030: elektronische registratie

- **Vanaf 2030** moeten alle gegevens uiterlijk 30 dagen na de datum van gebruik van het gewasbeschermingsmiddel in elektronische vorm beschikbaar zijn.
  - Het gebruik moet binnen een periode van 7 dagen geregistreerd worden
  - Uiterlijk 30 dagen na het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel moet het gebruik in het digitaal gewasbeschermingsmiddelenregister geregistreerd zijn

- Elektronische vorm = 'Machinaal leesbaar formaat'
  - Bijvb een Excel-, Word- , One-Note of doorzoekbaar PDF-formaat
    - × GEEN foto's/scans van (geschreven) documenten
    - × beschikbaar houden op je landbouwbedrijf
  - Bijvb een digitale registratietool aangepast aan de nieuwe vereisten
    - × Een aantal voorbeelden van dergelijke systemen: Agromanager, Agrovision, Care4Growing, Dacom, EVA-app, Geofolia, Vegaplan, WatchITgrow, Sprayday (Delvano) …
  - **Het Agentschap Landbouw & Zeevisserij bouwt GEEN centrale registratietool !**

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Registratie toepassing gewasbeschermingsmiddelen

- **2026: op papier of elektronisch gebruiksregister invullen (binnen 7d)**
- **2027: ofwel meteen elektronisch ofwel op papier en dan omzetten naar elektronisch formaat vóór 31/1 van volgende jaar**
- **Vanaf 2030: alle gegevens uiterlijk 30 dagen na de datum van toepassing in elektronische vorm beschikbaar**
- **Wat registreren?**
    - Toepassingsdatum + *Starttijdstip van de behandeling, indien van toepassing*
    - De commerciële naam van het gebruikte gewasbeschermingsmiddel
    - *Toelatingsnummer van het product*
    - Toepassingsdosis (l of kg/ha)
    - De omvang van het behandelde gebied (bv. ha) of de hoeveelheid van de behandelde eenheid
    - *Referentie van het perceel (perceelsnr verzamelaanvraag, X,Y coördinaten, ...)*
    - Het gewas waarop het middel gebruikt is
    - *Het groeistadium van het gewas indien dit vermeld staat in de erkenningsakte*

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Dank!

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ